

# ΩΡΑ

## ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Ἐνταῦθα ἐτησίᾳ..... Φράγκα 12  
 Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἐτησίᾳ .. " " 15  
 Ἐν Τουρκίᾳ Ῥωμ. καὶ Αἰγύπτῳ Μο. Τ. 1  
 Ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ.....φρ. 26

Ἐκδίδεται καθ' ἑκάστην

## ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

Δι' ἑκάστον στίχον ἀπαξ . . . . . λεπτά 40  
 " " " δις . . . . . 25  
 " " " τρίς καὶ τετράκις " 20  
 " " " πεντάκις καὶ ἑξακις " 15

Γραφεῖον τῆς Ὁδοῦ Εὐριπίδου ἀριθ. 51

Ἐκαστον φύλλον τῆς Ὁδοῦ τιμᾶται λεπτῶν ΠΕΝΤΕ.

## ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΚΟΥ Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ

ἐν τῇ βουλῇ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 4 Μαρτίου, συζητουμένου τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τοῦ περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν νόμου.

Ἄν τὸ ὑπουργικὸν νομοσχέδιον ἀπέδλεπεν εἰς τὴν γενικὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ ψηφισθέντος ὑπὸ τῆς βουλῆς νόμου περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν, ὅλ' ἤμην ἐνκντὶς εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, οὐχὶ ἵνα μὴ ἀναθεωρήσωμεν τὸν νόμον ἐκεῖνον, ἀλλὰ ἵνα μὴ ἀναθεωρήσωμεν αὐτὸν ἤδη, διότι ὀλίγχι ἔτι ἡμέρῃ τῆς συνόδου ἀπολείπονται καὶ ὀφείλομεν νὰ διαθεώσωμεν αὐτὰς εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἔργων ἀναγκάσιων, εἰς τὰ ὅποια δέον νὰ ἐνταχθῶμεν ἀποκλειστικῶς, ἀφοῦ ἐξέχοντος πρέπει νὰ διεκπεραιωθῶσι πρὸς τῆς λήξεως τῆς συνόδου. Ἐχομεν ὅμως εὐκαίρους μίαν ἢ δύο ἡμέρας, καθ' ἃς εἰς ἀνάγκης ὅ' ἀσχοληθῶμεν εἰς ἄλλα πρὸς τὰ κυρία ἡμῶν ἔργα, ὧν ἡ ὕλη εἰσέτι δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν βουλὴν, καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας δυνάμεθα ν' ἀσχοληθῶμεν καὶ εἰς τὸ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχέδιον, ἀφοῦ ὑποβλήθη πρὸς τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τοῦ νόμου περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν, ἥτις ὅ' ἀπῆται πολὺ πλείονας τῶν δύο ἡμερῶν. Τὴν γενικὴν ἀναθεώρησιν τοῦ νόμου ἐκεῖνου βεβίαιως ἐπιθυμῶ, καὶ νομίζω ὅτι εἰς τῶν κυριωτέρων λόγων, οἵτινες ὑπηγόρευσαν εἰς τὴν βουλὴν τὴν κατεπευσμένην ψήφισιν αὐτοῦ, ὑπῆρχεν οὐχὶ ἡ πεποίθησις ὅτι ὁ νόμος ἦτο τέλειος—ἀπ' ἐναντίας μάλιστα διέγνωμεν ἐν τῇ γνώμῃ τῶν βουλευτῶν τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὁ νόμος ἐκεῖνος πάλλας εἶχεν ἁλλοίψεις—ἀλλ' ὅ,τι κυρίως ὑπηγόρευσε τὴν ψήφιν τῆς βουλῆς ἦτο ἡ ἰδέα ὅτι, ἐὰν δὲν προῦπηρχε κεκυρωμένος νόμος περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν, ματαίᾳ ἦτο ἡ ἐλπίς ὅτι ὁ ἀπέδυνε τέλειος ὁ συζητήσις καὶ ἡ βέβαιος ἐν τῇ βουλῇ τοιοῦτου νομοσχεδίου. Ἦδη, ὅτε ἔχομεν κεκυρωμένον νόμον, ἐλπίζω ὅτι ἐν τῇ προτεγεῖ συνόδῳ τῆς βουλῆς θέλομεν ἀναθεωρήσει ἐν ἐνδελεχεῖ συζητήσει τὸ συντελεσθὲν ἐν τῇ παρούσῃ συνόδῳ ἔργον, θέλομεν συμπληρώσει τὰς ἀτελείας τοῦ νόμου τούτου καὶ ὥσως θέλομεν ψηφίσει νέον νόμον. Ἴνα πεισθῶμεν ὅτι τοιοῦτου ἔργου ἀσκόπως ἠθέλομεν ἐπιληρηθῆ σήμερον, ἀρκεῖ ν' ἀναλογισθῶμεν, ὅτι ἐν τῶν ὑποβληθέντων νομοσχεδίων περιέχει ὑπὲρ τὰ ἑκατὸν ἐνενηνκοντα ἑξ ἑκατὸν καὶ ὅτι εἰς τὴν ψήφισιν αὐτῶν δὲν δύναται ἡ βουλὴ νὰ διαθέτῃ πλείονας τῶν δύο ἡμερῶν.

Ἀλλὰ τί προσέχλεσε τὴν πρότασιν τοῦ ὑπουργείου; Τὴν πρότασιν ταύτην προσέχλεσε περίστασις ἄλλη· προσέχλεσεν αὐτὴν οὐχί, ὅπως εἶπεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἑρμιονίδης, ἡ δημοσίευσίς τοῦ νόμου κατὰ τὴν πρακτικὴν τῆς πτωσεως τοῦ ὑπουργείου, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης. Ὅτε ἡ βουλὴ ἐψήφισε τὸν νόμον ἀτυχετή, ἠδύνετο νὰ πράξῃ τοῦτο ἐν τῇ πεποιθήσει, ὅτι δὲν ἐξέθετε εἰς ἀδικίαν κίνδυνον τὸς ὑπουργούς. Δὲν ἐψήφισε νόμον προταθέντα πρὸς βουλευτῶν, ἀλλὰ νόμον προταθέντα πρὸς αὐτῆς τῆς κυβερνήσεως, καὶ ἐπομένως ἠδύνετο νὰ πιστεύῃ ὅτι, καὶ ἐὰν οὐδεμίαν ἐπήγετο μεταβολὴ εἰς τὸν νόμον, τὰ δικαιώματα τῆς κυβερνήσεως ἦσαν δι' αὐτοῦ ἐξησφαλισμένα. Οὐδὲ εἰναι ἀληθές, ὅτι ἐκ τῆς συζητήσεως ἐν τῇ βουλευτῇ καὶ τῆς ἐν αὐτῇ βεβίαιου τῶν νομοσχεδίων καθίστανται ταῦτα τελειότερα. Ἐν τῇ ψήφῳ τῆς βουλῆς δὲν ζητεῖται ἡ τελειοποίησις τοῦ νόμου, ὅ,τι ζητεῖται πρὸς τῆς βουλῆς ἐν τῇ νομοθεσίᾳ εἶναι τὸ κύριον τῆς θελήσεως τοῦ ἔθνους. Ἡ βέβαιος πρὸς ἐπιστημονικὸν κατὰρτισμὸν τῶν νομοσχεδίων δὲν ἐπιζητεῖται οὐδ' ἐπιτυγχάνεται ἐν δημοσίαις πολυμελῶν σωμάτων συζητήσεσι· ἡ τοιοῦτη βέβαιος καὶ ὁ τιμοῦτος αὐτῶν κατὰρτισμὸς ἀνατίθεται εἰς ἐπιτροπὰς, τοῦτο δ' ἐπράξεν ἡ κυβερνήσις. Ψηφίσουσα λοιπὸν ἡ βουλὴ νόμον ἐν ἐπιτροπῇ πρὸς τῆς κυβερνήσεως κατὰρτισθέντα, εὐλόγηται ἠδύνετο νὰ φρονῇ ὅτι καὶ ἐπιστημονικῶς ἐπεξεργασμένον ἔργον ἐψήφισε καὶ περὶ τῆς ἀτελείας τῶν ὑπουργῶν ἐπικρατῶς ἐπρονόει, ἀφοῦ ὑπουργικὸν ἦτο τὸ ψηφισόμενον ἔργον. Ἀλλὰ διὰ τῆς κατόπιν διαγωγῆς αὐτῶν τί ἀπέδειξαν οἱ ὑπουργοὶ πρὸς τὴν βουλὴν; Ἀπέδειξαν, ὅτι τὸν νόμον, ὃν αὐτοὶ ὑπέβαλον εἰς τὴν βουλὴν, ὑπέβαλον ὥπως φρονούντες, ὅτι δὲν ἠθέλεν ἐπιψηφισθῆ. Ἀπέδειξαν ὅτι ἐδυσπίστουν πρὸς τὸ ἴδιον ἔργον. Τίνα δὲ ἄλλην εἶχεν ἐννοίαν ἡ βραδύτης τῆς κυρώσεως καὶ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ; Ἦρχονταν ταῦτα νὰ κλονίσωσι τὴν γνώμην πολλῶν. Βεβίαιως ἐπετρέπετο ἡ ὑπόθεσις ὅτι ἐψηφίσκαμεν νόμον ἐκθέτοντα ἀτόπως τὴν κυβερνήσιν εἰς κίνδυνον, ἀφοῦ αὐτὴ ἡ κυβερνήσις ἤρνετο νὰ δημοσιεύσῃ αὐτόν. Ὅτε δὲ παρέστη ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἐνώπιον τῆς βουλῆς καὶ ἐζήτησε μεταβολὰς τινὰς ἐν τῇ νομοθεσίᾳ, ὧν ἅντι ἦτο κατ' αὐτὸν ἀνέφικτος ἡ δημοσίευσίς τοῦ νόμου, ἐπὶ μάλλον ἐκαρακώβη ἡ ἰδέα αὐτῇ. Νομίζω ὅτι ἐγένετο λόγος περὶ τῆς ἀτιμῆς εὐθύνης. . . .

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Μὲ συγχωρεῖτε νὰ προσθέσω δύο

λέξεις· οὐτε τοῦ νόμου ἐζητήσαμεν μεταβολὴν οὐτε ἐρμηνείαν.

**ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.** Εἶπον ὅτι ἐγένετο πρῶτον λόγος περὶ τῆς ἀστικῆς εὐθύνης τῆς κανονιζομένης ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, κατόπιν δ' ὑπεβλήθη πρότασις νόμου τροποποιούσα τὸν γενικὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον· εἶπε δὲ ὁ πρωθυπουργός, ὅτι ἄνευ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς προτάσεως αὐτοῦ ἡ δημοσίευσίς τοῦ νόμου περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν ἦτο ἀνέφικτος καθὼς ἐπικίνδυνος. Ἡ πρότασις ἀφώρκα εἰς διάταξιν τοῦ λογιστικοῦ νόμου συνεχῶς καὶ ἀναποφεύκτως παραβιάζομένην. Ἀλλ' ἄρα αὕτη εἶναι ἡ μόνη ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν παραβιάζομένη διάταξις τοῦ λογιστικοῦ νόμου; Αὕτη εἶναι ἡ μόνη διάταξις τὴν ὁποίαν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μὴ παραβιάζωσιν οἱ ὑπουργοί, τοῦλάχιστον ἐπὶ τινὰ ἐτι χρόνον; Τὰς περὶ ἀπολογισμῶν διατάξεις πότε ἴδετε ἐφαρμοζόμενας; καὶ νομίζετε ὅτι αὗται εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τινὰ χρόνον; καὶ ἐπ' αὐτὸν τὸν χρόνον δὲν θὰ διατρέχῃ ὁ ὑπουργός τὸν κίνδυνον, ὃν ἠθέλησε νὰ προλάβῃ ἡ πρότασις τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐπὶ παραδέχσεως ἄλλης διατάξεως; Τὸ κατ' ἐμὲ, δὲν παραδέχομαι, ὅτι ὑφίστατο κίνδυνος εἴτε ἐν ταύτῃ εἴτε ἐν ἐκείνῃ τῇ περιπτώσει· ἀλλ' ἂν ἡ διάταξις, ἥς ἐζητεῖτο ἡ τροποποίησις, ἐξέθετε τῶν ὑπουργῶν τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν τὴν εὐθύνην, πῶς δὲν ἐξέθετε καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν τὴν εὐθύνην ἢ μὴ ἐκπλήρωσις τῶν διατάξεων περὶ ἀπολογισμῶν καὶ τοσούτων ἄλλων ἄρθρων τοῦ νόμου περὶ δημ. λογιστικοῦ; Πότε ὑπεβλήθησαν εἰς τὴν βουλὴν παρὰ τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν οἱ ἐτήσιοι λογαριασμοί; ἢ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, τὴν ὁποίαν ἀπαιτεῖ ὁ λογιστικὸς νόμος, ἵνα συνιστᾶται ἐκ βουλευτῶν καὶ ἄλλων πρὸς ἐξέλεγχιν τῶν λογαριασμῶν ἐν τέλει τοῦ ἔτους πότε συνεστήθη; Ἐνῶ λοιπὸν ὁ νόμος περὶ δημοσίου λογιστικοῦ τοσαύτας ἔχει διατάξεις μὴ ἐφαρμοζόμενας καὶ τοσαύτας μὴ δυναμείας νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν τῷ παρόντι, ζητεῖται ἡ τροποποίησις μιᾶς μόνης διατάξεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς διατάξεως ἐκκρᾶται ἡ δημοσίευσίς τοῦ νόμου.

Οἱ ἀναλογιζόμενοι, ὅτι ὁ ὑπουργός ὑπογράφει ἐντάλματα ἀνεξέταστος οὐδὲ δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐκάστοτε γνῶσιν τοῦ περιεχομένου αὐτῶν καὶ ἐκθέτει οὕτω τὴν εὐθύνην του, δύναται νὰ πιστεύσωσιν ὅτι σπουδάζουσα ἡ πεσοῦσα κυβερνήσις ἐνόμισεν ὅτι ἐκ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου περὶ εὐθύνης διέτρεχεν ὁ ὑπουργός κίνδυνον δυνάμενον ν' ἀποσβεσθῇ διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως μιᾶς ἐκ πολλῶν διατάξεων τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου μὴ ἐφαρμοζομένων ἢ καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἐφαρμοσθῶσι;

Ταῦτα εἶναι τὰ κλονίσαντα τὰς πεποιθήσεις ἐπὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ νόμου τούτου, καὶ τὰ ποδείκνυντα ὅτι οἱ ψηφίσαντες τὸν νόμον ἐπὶ τῇ βεβαιότητι, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον εἶχε λάβει πᾶσαν ἐν αὐτῷ πρόνοιαν περὶ ἐξασφαλίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ὑπουργοῦ, ἠπατήθησαν, διότι αὐτὸ τοῦτο δὲν εἶχε πεποιθήσιν εἰς τὸ ἴδιον ἔργον. Ἐν τοιαύτῃ διατελοῦντες ἀμφισβόλιζαν, βλέπομεν ἤδη ἄλλο ὑπουργεῖον παρυσιαζόμενον ἐνώπιον τῆς βουλῆς καὶ λέγον, ὅτι τὸν νόμον τοῦτον αὐτὸ πρῶτον θὰ ὑποστῇ, ἀφοῦ τὸ προκατόχον του ὑπουργεῖον δὲν τὸν ἐδημοσίευσεν δι' ἑαυτό, καὶ ὅτι θεωρεῖ μὴ ἀσφαλιζομένους τοὺς ὑπουργοὺς εἰμὴ διὰ τοιούτων μεταρρυθμίσεων. Δικαιούμεθα ἡμεῖς οἱ ψηφίσαντες τὸν νόμον ἐπὶ τῇ παρ' αὐτῶν τῶν προτεινόντων βραχύτερον διαψευσθεῖσιν ἐπαγγελίᾳ, ὅτι παρέχει ὅλας τὰς ἀπαιτούμενας ὑπὲρ τοῦ ὑπουργείου ἐγγυήσεις, νὰ εἰπώμεν, ἀπορρίπτοντες τὴν ἀρχὴν, ὅτι δὲν λαμβάνομεν ὑπ' ὄψιν τὰς προτάσεις τοῦ νέου ὑπουργείου; Θὰ ἐδικαιολογούμεθα

οὕτω πολιτευόμενοι, ἐὰν τὸν νόμον εἴχομεν ψηφίσει ἡμεῖς μετὰ ἰδίαν μελέτην· ἀλλ' ὅτε ἐψηφίσσαμεν αὐτὸν πεποιθότες εἰς τὴν ἐργασίαν τῶν ὑπουργῶν, οἱ δὲ ὑπουργοὶ μᾶς ἀπέδειξαν, ὅτι αὐτοὶ οὗτοι δὲν εἶχον πεποιθήσιν εἰς τὴν ἐργασίαν των, βεβαίως ὀφείλομεν νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν αἰτήσιν τῶν νέων ὑπουργῶν καὶ νομίζω, ὅτι ἡ ἀπέρριψις τῆς προτάσεως αὐτῶν ὑπὸ τοιούτους ὄρους θ' ἀπεδείκνυνεν, ὅτι δὲν ἀποδίδομεν εἰς τὴν εὐθύνην τῶν ὑπουργῶν τὴν ἀνήκουσαν αὐτῇ σπουδαιότητα.

Μόνον ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν ἀποδέχομαι τὴν ἐξέτασιν τοῦ νομοσχεδίου καὶ ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν δυνάμεθα νὰ διεξαγάγωμεν τὴν ἐξέτασιν ταύτην λίαν ταχέως. Δὲν θὰ ἐξετάσω διόλου, ὅπως ἔπραξεν ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἑρμιονίδης, τὸν κυρωθέντα νόμον, διότι, ἐὰν θελήσωμεν νὰ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν ἐξέτασιν ταύτην καὶ νὰ συζητήσωμεν ἐνταῦθα ἂν ὀφείλομεν ν' ἀποδεχθῶμεν τὴν ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ δικίρεσιν εἰς κατηγορίας τῶν πράξεων, ἐφ' αἷς ὑπέχει εὐθύνην ὁ ὑπουργός, ἡ διαίρεσιν ἄλλην ἢ ν' ἀποδεχθῶμεν τὸ εἶδος τῶν ποινῶν, τὸ ὁποῖον ὁ νόμος ἐκεῖνος ἀναγράφει, ἐὰν δηλαδὴ πρέπει ν' ἀποδεχθῶμεν τὴν φυλάκισιν, ἢ ἀπὸ τῆς φυλάκισews μόνον στέρησιν δικαιωμάτων, ἐὰν θελήσωμεν νὰ ἐξετάσωμεν ἄλλας διατάξεις καὶ ἐλλείψεις τοῦ νόμου ἐκεῖνου, θὰ εἰσελθῶμεν εἰς στάδιον δυσανάλογον πρὸς τὸν διαθέσιμον χρόνον. Ἐπὶ τινῶν τῶν ζητημάτων τούτων ἐγράφησαν συγγραμματα ὁλόκληρα, ἀνάρμοστον δὲ νὰ ἐπιχειρήσωμεν ἀνάπτειν αὐτῶν ἐν συζητήσει ἐκ τοῦ προχείρου. Ἀλλὰ περὶ τῶν διατάξεων, τῶν ἀφορώσων εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τοῦ ὑπουργοῦ, νομίζω, ὅτι δυνάμεθα ἄριστα νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν, ἀφοῦ μάλιστα αὐτὸ τὸ νομοσχέδιον μᾶς δεικνύει, περὶ τίνος πρόκειται, καὶ βλέπομεν, ὅτι τὰ αἰτούμενα δὲν εἶναι πολλὰ.

Δὲν εἶμαι ἐκ τῶν θεωρούντων, ὅτι τὸ σχέδιον τὸ ψηφισθέν εἶναι γελοῖον· ἀνέφερον τὴν λέξιν, διότι τὴν εἶπε πρὸ ὀλίγου ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ἑρμιονίδης ὡς ῥηθεῖσαν, καὶ ῥηθεῖσαν οὐχὶ παρ' ἐμοῦ ἢ παρ' ἄλλου τῶν μεθ' ὧν ἐν τῇ βουλῇ πολιτεύομαι, ἀλλὰ ῥηθεῖσαν παρ' ἐκείνων, οἵτινες εὐθύνοντο ἐπὶ τῇ συντάξει τοῦ νομοσχεδίου τούτου, διότι δὲν εἶναι ὑπογεγραμμένον εἰς τὸ νομοσχέδιον μόνον ἐν κόμμα, εἶναι ὑπογεγραμμένον δύο κόμματα, ἐν οἷς καὶ τὸ κόμμα, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ τὸν νόμον γελοῖον. Ἀλλ' ἐγὼ δὲν θεωρῶ τὸν νόμον γελοῖον καὶ ἐπομένως πᾶσαν τροποποίησιν θέλω ἐξετάσει, ὡς ἂν ἦτο λίαν σπουδαῖος ὁ νόμος, καὶ νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ἐπιπολαιῶς οὐδεμίαν τροποποίησιν, διότι βεβαίως, ἐὰν ὁ νόμος εἶναι γελοῖος, πᾶσα τροποποίησις βελτιοῦ αὐτόν· ἂν ὅμως εἶναι νόμος ἄξιος τοῦ ὀνόματος, δύναται διὰ τῶν τροπολογιῶν νὰ βλαφθῇ ἡ οἰκονομία αὐτοῦ. Ὀφείλομεν ἄρα νὰ ἐξετάσωμεν τὰς προτάσεις τοῦ ὑπουργείου ὡς σπουδαίας καὶ ἑαυτὰς καὶ ὡς σκοπούσας εἰς τὴν τροποποίησιν σπουδαίου νόμου. Ἐὰν δὲ τὸν σπουδαῖον τοῦτον νόμον προτιθέμεθα μετὰ τινὰ χρόνον νὰ μεταρρυθμίσωμεν, θὰ τὸν μεταρρυθμίσωμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς συμπληρώσεως αὐτοῦ, οὐχὶ ὅμως ποτὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ν' ἀποδείξωμεν ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπεκράτησεν, ἐπεκράτησεν ὡς νόμος σόλοικος ἐν τῇ ἑλληνικῇ νομοθεσίᾳ. Τὰς διατάξεις τὰς ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ τὰς ἀφορώσας εἰς τοὺς ὑπουργοὺς δὲν θεωρῶ ὑπερβαλλόντως αὐστηράς οὐδ' ἐπικινδύνους, καὶ ἐὰν εὐρίσκωμην εἰς τὴν θέσιν τοῦ νῦν ὑπουργείου, ἔως θὰ ἐθεώρουν περιττὸν νὰ φέρω τροποποιήσεις· ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον θεωρεῖ αὐτὰς ἀναγκαίαις, καὶ ἀφοῦ τινὰς ἐκ τῶν τροποποιήσεων θεωρῶ ὀρθὰς, τινὰς δὲ καὶ ὀφελίμους, νομίζω ὅτι ὀφείλομεν νὰ δεχθῶμεν τὴν περὶ αὐτῶν συζήτησιν.

**ΚΑΡΑΠΑΓΛΟΣ.** Δηλυνδὴ τὸ νομοσχέδιον τοῦ ὑπουργείου ἐπιτείνει τὴν ποινὴν.

**ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ.** Μάλιστα. Καθιστᾷ αὐτὴν δικαίαν ἐπὶ τῇ βῆσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἰσότητος, τῆς ἰσῆς ἀπονομῆς τῆς ποινικῆς δικαιοσύνης, διότι οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐγκλήματι ὁ ἑπαρχὸς νὰ τιμωρῆται περισσότερον τοῦ ὑπουργοῦ. Περιέχει δὲ καὶ ἕτερον σφάλμα τὸ ἄρθρον 6. Κατ' αὐτὸ, ἐνῷ ὁ ὑπουργὸς ὁ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἐαυτοῦ καθηκόντων παρὰδικάζει ποινικὴν τινὰ τῶν κειμένων νόμων διάταξιν τιμωρεῖται μὲ τὴν ἐν τοῖς κειμένοις ποινικοῖς νόμοις ὁρισμένην ποινὴν, ἡ ποινὴ συνεπύχεται στέρησιν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 21 καὶ 23 δικαιωμάτων οὐχὶ ἀπὸ ἐξ μηνῶν ἕως ἐξ ἐτῶν, ὡς ὁρίζει ὁ ποινικὸς νόμος, ἀλλ' ἀπὸ δύο ἕως πέντε ἐτῶν. Οὐδεὶς ὑπάρχει λόγος δικαιολογῶν τὴν διαφορὰν ταύτην, τὸ δὲ ἄρθρον 8 τοῦ νομοσχεδίου καταργεῖ αὐτήν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 9 κατὰ τὰλλα μοῖ φαίνεται περιττή, διότι περιέχονται ἐν τῷ νόμῳ ὅλαι αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐπιτρέπεται ἡ παραπομπὴ τοῦ ὑπουργοῦ, ὑποθέτω δὲ ὅτι περιελήφθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ μόνον, ἵνα ἐπιτρέψῃ τὴν χρηματικὴν ποινὴν ἀντὶ τῆς ποινῆς τῆς φυλακίσεως. Ὡς πρὸς τοῦτο δὲν φέρω γνώμην, διότι ἀποδέχουμαι σύστημα ποινῶν διάφορον καὶ τοῦ ἐν τῷ ψηφισθέντι νόμῳ καὶ τοῦ ἐν τῷ μεταρρυθμιζοντι ἐκείνῳ νομοσχεδίῳ. Φρονῶ ὅτι εἰς τὰς ὑπουργικὰς παρὰδικάσεις πρέπει νὰ ἐπιβάλληται μόνον ποινὴ στέρησεως πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἐνῷ κατὰ μὲν τὸν νόμον ἐπιβάλλεται ποινὴ φυλακίσεως, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ἐπιτρέπεται κατ' ἐκλογὴν τοῦ δικαστοῦ καὶ ἡ χρηματικὴ ποινὴ. Κατ' ἐμὲ, εἶναι ποινὴ ἀνάρμοστος, διὰ τὸ εὐτελές, ἡ φυλακίσις καὶ ἡ χρηματικὴ ζημία, ἐπιβάλλομενα εἰς ὑπουργὸν παρὰδικτὴν τοῦ συντάγματος, ἐνῷ ἡ ποινὴ τῆς στέρησεως τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἐπιβαλλομένη εἰς ὑπουργόν, ἔστω καὶ ἐπὶ βραχὺν χρόνον, ἔχει σπουδαϊότητα ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐγκλήμα.

Ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς ποινῆς ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι τὰ ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἰς ἃ παρὰπέμπει τὸ δέκατον ἄρθρον τῶν μεταρρυθμιστικῶν διατάξεων δὲν περιλαμβάνουσι τὴν στέρησιν ὅλων τῶν δικαιωμάτων, ὧν μνημονεύει ὁ περὶ εὐθύνης νόμος. Δὲν δίδω τοιαύτην ἐρμηνείαν εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ ποινικοῦ νόμου, νομίζω δὲ ὅτι λίαν καλῶς ἐν ταῖς μεταρρυθμιστικαῖς διατάξεσι θεωρεῖται ἡ ποινὴ τῆς στέρησεως τῶν δικαιωμάτων καὶ τῆς ἀνικανότητος ὡς συνέπεια ποινῆς καὶ οὐχὶ ὡς κυρίᾳ ποινῇ, διότι ὡς συνέπεια δὲν καταργεῖται διὰ τῆς χάριτος ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς ἀποκαταστάσεως, οὐδεὶς δ' ὑπάρχει λόγος ἵνα ἡ στέρησις τῶν δικαιωμάτων καὶ ἡ ἀνικανότης ἔχουσιν ὡς πρὸς τοὺς ὑπουργοὺς ἄλλον χαρακτῆρα ἢ πρὸς πάντας ἄλλους ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἐγκλήματι καταδικαζόμενον.

## ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

(Πρακτορεῖον Πάνας).

**ΠΑΡΙΣΙΟΙ** 4/16 Μαρτίου, ὥρᾳ 9,10 μ.μ.—Ἡ βουλὴ ἐπέτρεψε τὴν ἐνῶπιον τοῦ πληρ.μελειοδικείου τοῦ Σηκουάνα καταδίωξιν τοῦ κ. Παύλου (c Cassagne, ἕνεκα τῶν παρὰ τοῦ δημοσιογράφου τοῦτου βουλευτοῦ δημοπευθέντων ὑβριστικῶν κατὰ τῆς βουλῆς ἄρθρων.

**ΛΟΝΔΙΝΟΝ**, 4/16 Μαρτίου.—Ἐν τῇ βουλῇ τῶν κοινοτήτων, ὁ Sir Stafford Northcote, ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, εἶπεν ὅτι ἡ Ρωσία προτίθενται εἰς τὰς ἀντιπροσωπευθείσας ἐν τῷ συνεδρίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως μεγάλας δυνάμεις, νὰ υποβάλωσιν

αὐτῇ πρωτόκολλον, ἀπὸ κοινοῦ παρ' αὐτῶν συντεταγμένον καὶ ἐκφράζον τὰς σκέψεις καὶ τὰς εὐχὰς τῶν κυβερνήσεων τῆς Εὐρώπης περὶ τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος. Τὴ πρωτόκολλον τοῦτο, σπουδαίας περιέχον τροποποιήσεις, ἐπεδόθη τῷ κόμητι Schouvaloff, ῥώσῳ πρεσβευτῇ ἐν Λονδίνῳ, ἀναμένοντι τὰς ἀποφάσεις καὶ τὰς ὁδηγίας τῆς κυβερνήσεως τῆς Πετροπόλεως.

**ΛΟΝΔΙΝΟΝ**. 5/17, ὥρᾳ 3 μ.μ.—Οἱ «Καίροι» θεωροῦσι τὰς διαπραγματεύσεις τὰς μεταξὺ τῶν ἀντιπροσωπευθεισῶν ἐν τῇ συνδιασκέψει τῆς Κωνσταντινουπόλεως δυνάμεων ὡς περαιωθείσας καὶ τὴν εἰρήνην ὡς ἐξασφαλισθεῖσαν. Ἀμα ὡς ἡ Ρωσία προσχωρήσῃ εἰς τὰς τροποποιήσεις τοῦ πρωτοκόλλου θέλουσιν ἐπίσης προσχωρήσει καὶ αἱ ἄλλαι δυνάμεις, ἡ δὲ Ρωσία θ' ἀφοπλίσῃ.

## ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἡ πριγκίπισσα τῆς Οὐαλλίας κατευθυνομένη ἐνταῦθα ἀφικνεῖται εἰς Βρεντήσιον τὴν 14[26] ἰσταμένου.

— Διὰ τοῦ σήμερον καταπλέοντος ἐκ Καλαμαχίου ἀτμοπλοίου ἀφικνεῖται ἐκ Πατρῶν ὁ κύριος Κωνστ. Λομβάρδος.

— Διὰ φοροὶ ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν τὰ καθέκαστα περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν πρὸς τὸ ἔθνος ὑπηρεσιῶν τοῦ ὑποστρατήγου κ. Πίσκ, ὅστις ἐν τοῖς πρώτοις καταταχθεὶς ὡς ἀπλοῦς στρατιώτης ἐν τῷ τακτικῷ στρατῷ, ἀπέκτησε τοὺς βαθμοὺς ἐπὶ τοῦ πεδίου τῶν μαχῶν, ὀνομασθεὶς ταγματάρχης μὲν κατ' ἐκλογὴν τὸ 1826, καὶ ὑποστράτηγος τὸ 1854. Τὸν κ. Πίσκιν κατεπείραξαν τὸ ληρθὲν ἄδικον μέτρον τῆς μεταθέσεως εἰς διαθεσιμότητα, μαρτυροῦν περιφρόνησιν πρὸς τὸν ἡρώϊκόν καὶ ἀξιοσεβαστὸν συμμαχητὴν τοῦ Φαβιέρου.

— Ἀπεβίωσε χθὲς ὁ συνταγματάρχης καὶ φαλαγγάρχης Ἀθηνῶν Χρήστος Σ. Βυζάντιος. Σήμερον τὴν 10 Π. Μ. ὥραν γενήσεται ἡ κηδεία αὐτοῦ δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, κατὰ τὴν χθεσινὴν ἀπόφασιν τῆς βουλῆς.

— Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ ἐν Τήνῳ ἱεροῦ ναοῦ τῆς Εὐγγελιστρίας ἀγγέλλει ὅτι, ἐπειδὴ ἡ 25 Μαρτίου συμπίπτει μὲ τὴν μεγάλην Παρaskευήν, ἡ πανήγυρις τοῦ ναοῦ τελεσθήσεται τὴν Πέμπτην τῆς Διακαινησίμου 31 Μαρτίου.

— Σήμερον περὶ τὴν 10 πρωΐνῃν ὥραν γενήσεται τακτικὴ συνεδρίασις τοῦ «Ἐθνικοῦ Συλλόγου.»

— Προεφυλακίσθη ὁ ἐπιστάτης τῶν φυλακῶν Γκαρμπολλῆ Κ. Βόλλας κατηγορούμενος ὡς συνεργήσας εἰς τὴν ἐκ τῶν φυλακῶν τούτων ἀπόδρασιν τοῦ καταδίκου πρώην ἀστυνόμου Χαλκίδος Α. Λιάσκου.

— Τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐν τῷ παρὰ τὰ Χαυτεῖα Θεάτρῳ διδασκῆσεται τὸ δεύτερον ἤδη τὸ δρᾶμα τοῦ κ. Α. Ἀντωνιάδου ὁ «Κρίσπος». Ὁ θίασος κατέβαλε πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως ἡ δευτέρα αὕτη παράστασις τοῦ «Κρίσπου» διεξαχθῇ ἐπιτυχέστερον τῆς πρώτης.

— Ὁ διδῆκτωρ τῆς Ἰατρικῆς κ. Γεώργιος Μπέτσος ὑποστὰς τὰς πρακτικὰς ἐξετάσεις ἔλαβε τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὸν ἱατρὸν μετὰ πολλῶν ἐπαίνων.

— Σήμερον συγκαλοῦνται εἰς συνεδρίασιν τὰ μέλη τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Μουσικοῦ Συλλόγου ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Γ'. Γυμνασίου τῇ 2 ὥρᾳ μ.μ.

## Εργασίαι τῆς Βουλῆς

Συνεδρίασις τῆς 5ης Μαρτίου

Ἡ συνεδρίασις ἀρχεται τῇ ὥρᾳ 2 λ. 45 Μ. Μ.

Προεδρεύοντος τοῦ προέδρου κ. Θρασυβούλου Ζαΐμη.

— Ἀναγινώσκονται καὶ ἐπικυροῦνται τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως.

**ΒΟΥΔΟΥΡΗΣ.** Ὡς γνωρίζετε, σήμερον ἀπεδίωτεν ὁ συνταγματάρχης Χ. Βυζάντιος ἐπειδὴ ἡ διὰ τὰς κηδείας πίστωσις τῶν μνηῶν Ἰαννουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ ἔτι πλέον ἔχει ἐξαντληθῇ ὑπὸ τοῦ προκατόχου ὑπουργείου, παρακαλῶ τὴν βουλὴν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως κάμῃ τὰ ἐξόδα τῆς κηδείας τοῦ Βυζαντίου.

**ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.** Νὰ δώσωμεν πίστωσιν.

**ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗΣ.** Πίστωσιν ἤδη δὲν εἶναι δυνατόν νὰ λάβωμεν, διότι ἡ κηδεία γίνεται αὔριον. Ἐκ τῶν 34 χιλ. τῶν διὰ τὰς κηδείας ὠρισμένων ἐξοδεύθησαν δρ. 24,000. Θέλω νὰ μοι ἐπιτρέψῃ ἡ βουλὴ νὰ κάμω τὴν διὰ τὴν κηδείαν δαπάνην.

— Ἡ βουλὴ συναινεῖ.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ.** Προβαίνομεν εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

**Θ. ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.** Δὲν συντάσσομαι, λέγει, μετὰ τῶν πολεμούντων τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, κηρύττεται ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς, φρονῶ ὅμως ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν διευτυπώθη κανονικῶς. Προτείνω νὰ μεταρρυθμισθῇ οὕτως. Νὰ τεθῇ τὸ ἐξῆς μοναδικὸν ἄρθρον. «Αἱ διατάξεις τοῦ περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν νόμου μεταρρυθμίζονται ὡς ἐξῆς. . .» νὰ τεθῶσι δὲ εἴτα τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου. — Προβαίνει εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν ἄρθρων, ὧν τινὰ μὲν ἀποδέχεται, ἄλλων δὲ προτείνει τὴν τροπολογίαν.

**ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.** Δὲν ἤθελον λάβει τὸν λόγον, ἂν δὲν ἐλάμβανον ἀφορμὴν ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κ. Τρικoupῆ καὶ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ. Ὁ κ. Τρικoupῆς μᾶς ἠρώτησε διατί δὲν ἐδημοσιεύομεν τὸν νόμον, ὁ δὲ κ. πρωθυπουργὸς ἀπέδωκεν ἡμῖν κακὴν πρόθεσιν διότι ἐδημοσιεύσαμεν τὸν νόμον τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς πτωσεώς μας. Ὁ κ. πρωθυπουργὸς νομίζει, ὅτι πᾶσα λέξις μας, πᾶν κίνημά μας σκοπὸν ἔχει τὴν κατὰληψιν τῆς ἐξουσίας καὶ διὰ τοῦτο ὀργίζεται καὶ μᾶς ὑβρίζει. Ἡμεῖς γνωρίζομεν πόσον θὰ βιώσῃτε καὶ ὅτι θὰ βιώσῃτε ἐν τῷ καθαρτηρίῳ. Ἐπιθυμοῦμεν τὴν διατήρησίν σας, ἵνα ἴδῃτε ἐκ τοῦ πλησίον τὴν διοίκησίν μας καὶ ὁμολογήσῃτε πόσον καλῶς διαφικήσαμεν. Ὑπῆρχεν ἄλλοτε καιρὸς, ὅτε ὑπομνήματα καὶ κρύφια ἐγγράφα διέβαλλον τὴν τιμὴν τῶν ἀνθρώπων. Παρῆλθεν ἡ ἐποχὴ ἐκείνη. Διὰ τοῦτο ἐπιθυμοῦμεν τὴν διατήρησίν σας. Ἀποδίδουσιν εἰς ἡμᾶς κακὴν πρόθεσιν διὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου. Ἡμεῖς νομίζομεν ὅτι δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ πολιτεία ἄνευ εὐθύνης. Εἰς ἄλλα εὐρωπαϊκὰ κράτη ὁ περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν νόμος εἶναι περιττός διότι ἐκεῖ εἶναι ἀνεπτυγμένη ἡ κοινωνία καὶ μορφωμένη ἡ κοινὴ γνώμη. Ἐνταῦθα ὑποία δημοσία γνώμη εἶναι; Παρατηρήσατε τὰς ἐφημερίδας καὶ μάλιστα τὰς μᾶλλον ἀφωσιωμένας τῷ ὑπουργείῳ. Αὐτὰς μᾶς ὑβρίζουσιν ὅτι λυσσώμεν διὰ τὴν ἐξουσίαν, ὅτι εἰς λόγος τῶν ὑπουργῶν μᾶς καταστρέφει. Αὕτη εἶναι ἡ δημοσία γνώμη ἐνταῦθα!

Ἐδημοσιεύσαμεν τὸν νόμον, διότι εἶχε ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς βουλῆς ὑποβληθεὶς παρ' ἡμῶν, δὲν ἐδημοσιεύσαμεν δὲ αὐτὸν πρότερον, οὐχὶ διότι, ὡς εἶπεν, ὁ κ. Τρικoupῆς, εἶχομεν περὶ αὐτοῦ ἀμφιβολίας, ἀλλὰ διότι ἦτο ἀνάγκη πρό-

τερον νὰ μεταρρυθμισθῶσι διατάξεις τινες τοῦ λογιστικοῦ νόμου ἀφορῶσαι εἰς προκαταβολὰς τῶν ὑπουργείων Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν.

(Ὁ ρήτωρ ἐξετάζει εἴτα καθ' ἕκαστον τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου, ὧν ἀποκρούει τὰ 4 πρῶτα, ἀποδεχόμενος τὰ περὶ τοῦ συνυπευθύνου τῶν τμηματάρχων, ἀλλὰ προσθέτει ὅτι τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν.

**ΖΩΧΙΟΣ.** (Ὑπουργὸς ναυτικῶν) Βεβαίως δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὰ ὑπουργεῖα ταῦτα.

**ΜΗΟΥΜΠΟΥΛΗΣ.** Ἀντικρούων τὸν ὑπουργὸν τῶν ναυτικῶν ὑποστηρίζει ὅτι τὸ συνυπεύθυνον τῶν τμηματάρχων δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς τὰ ὑπουργεῖα τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, ἐνθα ἡ στρατιωτικὴ νομοθεσία ἰσχύει.

**ΖΩΧΙΟΣ.** Εἰς ἀντίκρουσιν τοῦ κ. Μπούμπουλη θὰ σᾶς εἶπω τὸ ἐξῆς. Σήμερον ἐξέδωκα μίαν διαταγὴν καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ μοι εἴπητε ἂν ἐπραξά ὀρθῶς. Ὁ προκατόχος μου διέταξε νὰ κατασκευασθῶσι δύο λέμβοι πολεμικαὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀπέστειλε δὲ ἐκεῖ καὶ ναυπηγόν. Ὁ ναυπηγὸς ἐκεῖνος γράφει πρὸς τὸ ὑπουργεῖον—ὄχι πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ πρὸς τὸν προκατόχον μου, — ὅτι αἱ λέμβοι δὲν πρέπει νὰ γίνωσι κατὰ τὰς παραγγελίας του, ἄλλως αὐτὸς παραιτεῖται πάσης εὐθύνης, ἣν ἐπιρρίπτει κατὰ τῶν ὑπουργῶν.

Ἐγὼ λαβὼν τὸ ἐγγράφον τοῦτο, διέταξα τὸν ναυπηγὸν νὰ κατασκευάσῃ τὰς λέμβους σύμφωνα μὲ τὰς συμβουλὰς, ἃς τῷ δίδουσιν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιστήμην. Τῷ ἐγγράφῳ ὅμως ὅτι, ἀφοῦ τὸν ἀφίνω ἐλεύθερον, ρίπτω εἰς αὐτὸν καὶ πᾶσαν εὐθύνην.

**ΜΗΟΥΜΠΟΥΛΗΣ.** Αὐτὸ εἶναι προσωπικὴ μομφή. Νὰ κατατεθῶσι τὰ ἐγγράφα, διὰ ν' ἀποδειχθῇ τίς ἐψηλάφησε καλῶς τὸ ζήτημα, ἐγὼ ἢ ὁ σοφὸς οὗτος ὑπουργός. Ἀφοῦ ὅλη ἡ Εὐρώπη ἀπασχολεῖται μὲ τὸ ζήτημα τῶν τορπιλῶν. . .

**ΤΙΝΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ.** Δὲν εἶναι αὐτὸ τὸ ζήτημα.

**ΑΘ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ.** Ἄν κ. Μπούμπουλη, θέλετε μὲ τὰ torpilles νὰ ἀνατρέψῃτε τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ συζητοῦμεν, εἶναι πολὺ ἄνοστον. (ἰαροῖτης).

**ΜΗΟΥΜΠΟΥΛΗΣ.** Αὐριον θὰ ὁμιλήσω ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν λέμβων.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ.** Κηρύττω περαιομένην τὴν συζήτησιν καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως διατάξεων τινῶν τοῦ περὶ εὐθύνης ὑπουργῶν νόμου.

— Προτάζει τοῦ κ. Δηλιγιάννη καὶ οὐδενὸς ἀντειπόντος τροποποιεῖται ἡ ἀρχὴ τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἐξῆς.

«Αἱ ἐπόμεναι διατάξεις ἰσχύουσιν ὡς προσθήκη καὶ τροπολογία εἰς τὸν περὶ εὐθύνης τῶν ὑπουργῶν νόμον.»

— Ἐπιψηφίζονται τὰ ἄρθρ. 1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, καὶ 10 μετὰ τροποποιήσεων.

— Ἀποσύρεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τὸ ἄρθρον 3.

— Ἀπορρίπτονται ἅπασαι αἱ τροπολογίαι τοῦ κ. Καραπούλου ὡς καὶ αἱ τοῦ κ. Θ. Δηλιγιάννη.

**ΠΡΟΕΔΡΟΣ.** Τὴν Δευτέραν θὰ ψηφίσωμεν τὸ σύνολον, ἀφοῦ τυπωθῇ ὡς ἐτροπολογήθη.

Ἡ συνεδρίασις διαλύεται ὥρᾳ 7 1)2 μ. μ.

**ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ** τῆς ἀλληλοδιδασκατικῆς μεθόδου ἐπὶ πολλὰ ἔτη διδάξας εἰς τὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα καὶ ἀλλὰχοῦ ζητεῖ παραδόσεις. Ἡ διεύθυνσις εἰς τὸ γραφεῖον τῆς «Ὠρας». (Β' 225—α'.)